

भारतीय पृथिव विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
 डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत
 - ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प :-
 उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
 हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
 कालावधी (दिनांक २७.११.२०१९ ते ०१.१२.२०१९)

अंक ९५/२०१९							दिनांक २६.११.२०१९							कालावधी ५ दिवस									
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२०/११/२०१९ ते २६/११/२०१९ पर्यंत)							हवामान घटक							पूढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता २७/११/२०१९ ते ०१/१२/२०१९ पर्यंत)									
२०/११	२१/११	२२/११	२३/११	२४/११	२५/११	२६/११	दिनांक							२७/११	२८/११	२९/११	३०/११	०१/१२					
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)							०	०	०	०	०					
३७.०	३५.०	३४.०	३६.०	३७.०	३५.०	३६.०	कमाल तापमान (अं. से)							३५	३५	३५	३५	३५					
२१.०	२२.०	२२.०	२१.०	२०.०	१९.०	२०.५	किमान तापमान (अं. से)							२१	२२	२३	२२	२२					
ढगाळ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्टा.)						३	४	४	५	५					
ढगाळ	ढगाळ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	दुपार																
९२	८८	९५	९१	९१	९१	९१	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)							७२	७०	७६	७४	६८					
५३	६१	४६	४३	४६	३७	४१	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)							४३	४०	४६	४८	३८					
०.९	०.४	१.६	०.९	०.९	०.४	०.७	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)							०१२	०१२	०१२	०१०	००९					
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा						पूर्व	पूर्व	पूर्व	पूर्व	पूर्व					
स्थिर	पूर्व	पूर्व	पूर्व	पूर्व	पश्चिमे	पूर्व	दुपार							कडून	कडून	कडून	कडून	कडून					
मागील वर्षातील (२०१८) पर्जन्य (मि. मी)							१/०१/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)							१/०६/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)					मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)				
३२६९.२							४५९१.०							४५९१.०					०.०				

पूढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: येत्या ५ दिवसात जिल्ह्यात हवामान कोरडे राहून वातावरण अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
वायंगणी भात	रब्बी पेरणी	रब्बी हंगामातील भात लागवडीच्या पूर्व तयारीस सुरुवात करावी. उन्हाळी भात पीकासाठी १ हेक्टर क्षेत्र लागवडीसाठी १० गुंठे क्षेत्रात गादीवाफे तयार करून घ्यावेत. जमिनीचा उतार लक्षात घेऊन निच-याच्या जागी तळाशी १२० सेमी आणि पृष्ठभागाशी ९० सेमी रुंदीचे ८ ते १० सेमी उंचीचे योग्य त्या लांबीचे गादी वाफे तयार करावेत. वाफ्यात प्रती गुंठा क्षेत्रास १ किलो यूरिया व १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट द्यावे. बियाण्यास ३% मिठाच्या द्रावणाची (३०० ग्रम मीठ/१० लि. पाणी) प्रक्रिया करावी. वाफ्यावर ५ ते ८ से.मी. अंतरावर ओळीमध्ये १ ते २ सेमी खोलीवर बी पेरून घ्यावे. जाड दाण्यांच्या जातीसाठी ५० किलो तर बारीक दाण्यांच्या जातीसाठी ४० किलो बियाणे वापरावे. वायंगणी भात पीकाची पेरणी सुधारित बियाण्यांचा वापर करून करावी.
भुईमुग, सुर्यफुल व मोहरी	रब्बी पेरणी	रब्बी उन्हाळी भुईमुग लागवडीसाठी शेताच्या पूर्वतयारीची कामे हाती घ्यावी. जमिन खोल नांगरून, ढेकळे फोडून व हेक्टरी १० ते १५ टन चांगले क्जलेले शेणखत/कंपोस्ट मिसळून तयार करावी. पेरणीसाठी टी.जी.२६, टी.ए.जी.२४, टी.पी.जी.४१, कोकण गौरव, कोकण टपोरा या जातीचे बियाणे हेक्टरी १२५ ते १५० किलो या प्रमाणात वापरावे. रबी सुर्यफुल लागवडीसाठी जमिन उभी-आडवी खोल नांगरून भुसभुशीत करावी. शेवटच्या कळवणीपूर्वी हेक्टर १० ते टन चांगले क्जलेले शेणखत/कंपोस्ट जमिनीवर पसरून मातीत मिसळावे. पेरणीसाठी. पेरणीसाठी सुर्यफुलाच्या मॉडर्न, एस.एस.५६, बी.एस.एच-१ इ. सुधारित जातीचा वापर करावा. हेक्टरी १० ते १२ किलो बियाणे वापरावे. पेरणीपूर्वी बियाणे १२ तास पाण्यात भिजवून नंतर सावलीत वाळवावे. तसेच प्रती किलो २ ग्रम या प्रमाणात बुरशीनाशक चोळावे. मोहरी पिकाच्या पेरणीसाठी हवामान योग्य असल्याने पुसा बोलड किंवा वरुणा या जातीची लागवड करावी. पिकाची पेरणी ४५ x १० से.मी अंतरावर ३ ते ४ से.मी. खोल करावी. पेरणीपूर्वी प्रती गुंठ्यास १ किलो यूरिया आणि ३ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट ओळीत पेरून द्यावे.
कुळीथ व चवळी	पेरणी	कुळीथाची व रब्बी हंगामातील चवळी पिकाची पेरणी १५ ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर अखेर पर्यंत करावी. पेरणीसाठी दापोली - १ व कोकण सदाबहार, कोकण सफेद या अनुक्रमे कुळीथ व चवळी या पिकाच्या सुधारित जातीचा वापर करावा. कुळीथ व चवळी पिकाची पेरणी ३०x१५ सेमी या अंतरावर करावी. साधारणतः कुळीथासाठी प्रती हेक्टरी १८ ते २० किलो व चवळीसाठी प्रती हेक्टरी १५ ते १८ किलो बियाणे पुरते, बियाण्यास प्रती किलोस २.५ ग्रम थायरम या बुरशीनाशकाची व नंतर २५ ग्रम रायझोबीयम या जीवाणु संवर्धकाची बीज प्रक्रिया करावी. कुळीथासाठी २५ किलो नत्र, ५० किलो स्फुरद आणि ६० किलो पालाश व चवळीसाठी २५ किलो नत्र आणि ५० किलो स्फुरद या अन्नद्रव्याची मात्रा ओळीत सरीमध्ये बूजवून द्यावी.
कडवा वाल	पेरणी	पिकाची पेरणी ऑक्टोबर व नोव्हेंबर मध्ये ३०x१५ सेमी किंवा ३०x२० सेमी किंवा ३०x३० सेमी या अंतरावर नांगरा पाठोपाठ करावी. पेरणीसाठी पिकाच्या कोकण वाल -१ व कोकण वाल -२ या सुधारित जातीचा वापर करावा. पाभरीणे पेरणी केल्यास साधारणतः प्रती हेक्टरी ५० ते ६० किलो बियाणे पुरते. बियाण्यास प्रती किलोस ३.० ग्रम थायरम या बुरशीनाशकाची व नंतर २५ ग्रम रायझोबीयम या जीवाणु संवर्धकाची बीज प्रक्रिया करावी. पिकास ५० किलो स्फुरद या अन्नद्रव्याची मात्रा ओळीत बियाण्याखाली साधारण ५ सेमी खोलीवर द्यावी.
आंबा	पालवी	अनियमित पावसामुळे आंबा पालवीवर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी आवश्यकतेनुसार १% कार्बेन्डाझीम (१० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात) या बुरशीनाशकाची फवारणी घ्यावी. लांबलेल्या मान्सूनोत्तर पाऊसामुळे आंबा पालवीवर तुडतुडे, शेडा पोखरणारी अळी, पाने पोखरणारी अळी आणि मिजमाशीपासून आवश्यकतेनुसार संरक्षण करावे. त्यासाठी २५% प्रवाही डायमिथोएट किंवा ३६% प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ११ मिलि प्रति १० लि पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
काजू	फुलोरा	काजू बागायतदारांनी ढेकण्या किडीच्या प्रादुर्भाव होवू नये म्हणून जागरूक रहावे, प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ३६% १५ मि.ली. किंवा लम्बडा सायहॅलोथिन ५% ६ मि.ली. १० लिटर पाण्यातून फवारावे.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेगळे व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामिण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी अधिष्ठाता
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
नोडल ऑफिसर
(ग्रामिण कृषि मौसम सेवा)
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६२-२४४२३१)

डॉ. यशवंत चं. मूळ
तांत्रिक अधिकारी
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६२-२४४२३१)